

PETR SKYBSKÝ

PAVOUCI OD
STARÉ CHALUPY

„Milé děti, určitě znáte pavouky, objevují se v domácnostech, ve městech, na vesnicích, prostě jsou všude. Říká se, že kde je pavučina s pavoukem, tam je bezpečný domov. Seznámíme se s jedním pavoučkem, který se narodí v jedné vesničce a právě u toho zůstaneme. Jeho dobrodružství začíná. Přeji vám příjemnou četbu.“

NAROZENÍ MALÉHO PAVOUČKA EDY

Začínalo se svítat, ve vesničce se vše probouzelo a kohout vylezl na plot, pořádně se narovnal a ze všech sil zakokrhral, vítal nové ráno. V kuchyni v se nacházela veliká pěkná pavučina a z ní vylezl malý pavouček, jmenoval se Eda. Podíval se kolem dokola a kolem sebe spatřil mnoho malých pavoučků, poznal, že to jsou jeho sourozenci. Jeden pavouček se podíval na Edu a pověděl: „No, jak budu veliký, také budu dělat pěkné pavučiny. Budu nejlepší pavouk na světě.“ „Hm, přikývl pavouček Eda, : to mne moc netáhne. Být někde v budově a dělat pavučiny. Já jsem se narodil pro něco jiného?“ „A pro co?“ Ptal se pavouček. Eda se nad tím zamyslel a odvětil: „Já bych chtěl vyrazit ven. Prostě ven a poznávat okolí a získat si nové přátele.“ „Hahaha, zasmál se pavouček, : ty jsi ale moc divný. Správný pavouk dělá pavučiny a přátele nemá, protože se nás každý štítí.“ Pavouk Eda nic neřekl, dal hlavu dolů a pomyslel si: „Však já si získám mnoho přátel a budu poznávat nové okolí.“

Udělal si malinkou pavučinku a přemýšlel. Za nimi přišla jejich máma, usmála se a pravila: „Mí malíci pavoučci. Vaším úkolem je se pak rozejít, dělat pavučiny a starat se o potravu, pokud nebudete dělat pavučiny, zahynete. Jste pavoučci.“ Ostatní pavouci jen přikývli, jen Eda byl zamyšlený. Matka přišla k němu a ptala se ho: „Rozuměl jsi mi, co jsem ti říkala?“ „Ano, mami.“ Přikývl, ve skutečnosti snil o něčem jiném. Blížilo se k večeru a pavouček Eda se rozhodl: „Jsem sice malinký, něco si k snědku najdu, ale vyrazím po okolí a budu poznávat vše, co se kolem mne děje. Vyrazím ihned.“ Spustil se po vlákne dolů, svými nožičkami se dotkl dřevěného stolu a rozhlížel se kolem sebe. Zjistil, že se nachází v lidském obydlí, pomyslel si: „Jsem u lidí. Lidé jsou ohromní a velice silní a vynalézaví. Ale ti mne zajímají ze všech nejmíň. Chci poznávat svůj kraj, okolí, prostě chci poznat všechno.“

Lezl po velikém stolu, usmíval se a s radostí si to kráčel přímo ke dveřím. Polekal se velikých svítících očí, ale dostal odvalu a ptal se: „Oči, mluvte. Kdo jste?“ Z temné tmy vylezl kocour Macek a odpověděl: „Pavouček a ani se mne nebojí.“ „Nemám důvod se bát, jsem pavouček Eda a chci poznat okolí.“ Kocour Macek se usmál a představil se: „Jsem kocour Macek, a jestli chceš, mohu být tvým kamarádem.“ „Tak jo. Proved' mne po okolí, Macku.“ „Teď, divil se, : je noc a je tma, dnes už nic nevidíš. Jestli chceš, můžeš přespat u mne a zítra tě provedu po celém okolí.“ Pavouček Eda souhlasil, následoval velikého kocoura

Macka a lehl si do pelechu. Macek si lehnul vedle něho a popřál mu dobrou noc. Eda si vylezl nahoru, udělal si pavučinku a usnul na ní. Macek se usmál a řekl si pro sebe: „Ten pavouček se nebojí, je zvědavý. Budu ho chránit. Je to můj kamarád.“ Zívl, protáhl se a usnul. Když nastalo ráno, Eda se probral ze spánku, byl natěšený na prohlídku okolí. Kocour Macek se také probral ze spánku, pořádně se protáhl, vstal, napil se mléka a najedl se. Podíval se na pavoučka Edu a prohodil: „Tak Edo, vylez si na mne a já tě provedu po celém okolí. Ale zeptám se. Ty jsi asi pavouk od staré chalupy, že?“ „Ano, pocházím z kuchyně, u stropu je velká pavučina a tam jsou mí sourozenci, nejsem sám.“ „Dobře, Edo, tak si vylez na mne a jdeme na to.“ Eda si na něho vylezl, kocour Macek vyšel ze stavení a prováděl jej po celém okolí.

Pavouček Eda se nestačil divit, spatřil velkou chalupu, veliké oplocení a mnoho neznámých zvířat. Kocour Macek zamířil k ohradě plné ovcí, zastavil se a podíval se na Edu. „Co jsou zač?“ Ptal se malý Eda. „To jsou ovce. Dávají lidem maso, vlnu a sýr.“ To malého pavoučka Edu velice zajímalo, a proto se Macka na všechno vyptával. Kocour se jen usmíval a odpovídal mu. Pavouček Eda byl z toho velice udivený a pomyslně si: „To budu vyprávět svým sourozencům, pavoukům od staré chalupy. Budu nejchytřejší pavouk v celém okolí.“ Společně potom mířili k velikým ohradám, za těmi se páslo osm velikých a statných koní. „To je ale hodně veliké zvíře, podivil se Eda, : jak se jmenuje?“ Kocour Macek se na něho podíval a odvětil: „To jsou koně. Lidé je chovají pro své potřeby.“ „Jaké potřeby, Macku?“ „Lidé tyhle koně využívají k pomocným pracím. Pomáhají orat pole, tahat těžká břemena, také se i na nich lidé vozí. Tito koně jsou velice užiteční, Edo.“ „Aha, takže ti koně pomáhají lidem a lidé se o ně starají.“ „Přesně tak, Edo. Jde vidět, že jsi velice bystrý pavouček.“

To Edu velice potěšilo, byl rád, že alespoň se k něčemu přiučí. Později zamířili k další veliké ohradě, za kterými se pásly krávy a jeden ohromný býk. Pavouček Eda byl z toho velice udivený a zvolal: „Z toho velikého a mohutného rohatého mám strach. Nedá se mu věřit!“ „Máš pravdu, přikývl Macek, : tohle je totiž býk a je velice silný. Dokáže porazit i člověka, také i velikého psa. Od něho co nejdál. A támhle jsou krávy. Lidem dávají maso, mléko a jsou velice užitečné. Dokážou i pomáhat lidem, tak jako koně.“ „Může se člověk na nich svést?“ Ptal se jej pavouček Eda. „No, odpověděl Macek, : jak kdy, ale vesměs lidem pomáhají orat pole, tak jako koně, ale tenhle býk, ten je velice nebezpečný. Od něho co nejdál, Edo.“ Pavouček Eda se usmál, představil si, že jej býk honí, raději se od ohrady vzdálil a pomyslně si: „No, od krav a toho býka, co nejdál.“ Macek jej prováděl celým statkem, pak přišli na dvůr, na kterém se procházely kachny, husy a slepice s kohoutem. „Toho znám, ozval se Eda, : tohle je kohout a kokrhá každé ráno. Když vyjde slunce, začíná kokrhát, to znamená, že vítá každé nové ráno.“ „Přesně tak. A támhle to jsou slepice. Lidem dávají vajíčka, maso, tam vzadu za nimi, to jsou kuřátka. Oblíbená pochoutka lidí.“ „Hm, přikývl Eda, : a ti velicí a bílí ptáci?“ Ptal se. Macek se na ně podíval a odpověděl: „To jsou husy. Lidem dávají maso, sádlo i peří.“

To pavoučka Edu velice potěšilo, byl rád, že se něco dozví o svém okolí a s kým sdílí svůj domov. Pak zahlédl kachny a pověděl: „Kačenky.“ „Ano, Edo. Tohle to jsou kachny. Lidem dávají peří a maso. Také jsou velice užitečné.“ Pavouček Eda se usmál, vylezl si na kocoury Macka a sledoval okolí. Najednou zahlédl veliké

čtyřnohé zvíře, které je přivázáno u boudy a štěká. „Toho nemám rád.“ Nadhodil Macek. „Proč?“ Ptal se Eda. „Tohle je pes a nemá rád kočky. Honí nás, ale lidem je prospěšný.“ „Jak to, Macku?“ „Tento pes se jmenuje Šaryk a je strážcem celého statku. Je to hlídač. Hlídá celé naše okolí před zloději a nevitánými hosty.“ „Hm, přikývl Eda, : z toho jde také strach. Nechtěl bych se s ním setkat. Tváří se nepřátelsky.“ Kocour Macek se podíval na psa Šaryka a ozval se: „Pán tě uvázal, co? To je dobře, jinak by jsi mne honil po celém statku!“ „Toho se dočkám, až mne pán pustí. Neutečeš, Macku!“ Eda tomu nechápal, raději se do jejich sporu nepletl. Pohlédl na Macka a ptal se: „A kam půjdeme teď?“ „Půjdeme se podívat na králíky.“ „Králíky? Co to je?“ „Uvidíš sám, Edo. Drž se mne a jdeme.“ Pavouček Eda jej poslechl, přichytil se ho a sledoval okolí. Nikdo si nevšiml, že je sledují dvě hladové a drzé kuny. Jedna byla samice, jmenovala se Ana a rozhlížela se po okolí. Hvízla, k ní přiběhla další kuna Sára a ptala se: „Co je?“ „Pes je uvázaný a my máme volný přístup k slepicím. Najíme se a pak odtud vypadneme.“ „Máš dobrý zrak, usmála se Sára, : v noci se sem vrátíme. Teď je venku kocour Macek s nějakým pavoučkem.“ „Dobrá, v noci se sem vrátíme. Ty vezmeš jednu slepici a já zase druhou. Vracíme se do lesa a tam počkáme, až se setmí.“ Obě kuny se pak otočily a mířily k hlubokému lesu. Macek se najednou zastavil, zdálo se mu, že něco zahlédl, pomyslně si: „Doufám, že to nebyly kuny. Raději budu v noci vzhůru.“ Společně mířili k velikým bednám, pavouček Eda si vylezl na ně a spatřil v nich veliké králíky. „To je králík, pověděl Macek, : ti dávají lidem kožešiny a maso.“ „Hm, přikývl Eda, : takže toto okolí je celé, které jsi mi chtěl ukázat?“ „Ano, Edo. Tohle je všechno.“

Pavouček Eda se usmál a zamyslel se: „Takže já žiji na statku. Krávy, býk, ovce, koně, husy, kachny, slepice, kohout a koně. Takže jsem asi venkovský pavouk.“ Probral se ze zamyšlení a poprosil Macka: „Tam vidím ještě dva druhy zvířat, Prosím, zaveď mne k nim.“ „Jistě, přkývl Macek a umál se. Později mířili k další ohradě, ve které se páslo několik koz, jeden kozel a dva osli. „Hele, kůň!“ Ozval se Eda. „Tohle není kůň, ale osel.“ Opravil ho Macek. „Však vypadá jako kůň!“ Ohradil se Eda. „To máš pravdu, ale kůň je větší a ržhá. Osel hýká. Je užitečný. Pomáhá lidem s menšími těžkými břemeny. Je o něco slabší, než kůň, ale člověk se na něho spoléhá.“ Pavouček Eda se podíval na kozy a ptal se: „A co je tohle?“ „To jsou kozy, a tam vzadu, to je kozel. Kozy jsou užitečné. Dávají lidem mléko a maso. Kozel je tak trochu nebezpečný. Trká a proto se raději drž s tranou.“ „Hm, přikývl Eda, : a tohle je vlastně celé mé okolí, ve kterém žiji.“ „Přesně tak. Je na čase se vrátit domů.“ Pavouček Eda poslechl, přichytil se kocoura Macka a společně uháněli domů. Pes Šaryk je zahlédl a zaštěkal na Macka: „Jak budu volný, tak tě pořádně proženu!“ „To prožehn někoho jiného, Šaryku!“ Ozval se Macek.

„Jak to myslíš?“ Ptal se ho vztekle Šaryk. „Myslím, že jsem viděl dvě kuny, ale nevím to jistě. Pokud nechceš dostat od pána výprask, tak by jsi měl raději hlídat a ne mne pořád honit.“ „To ti tak zrovna uvěřím, Macku. Zrovna tobě! Jak budu volný, proženu tě.“ Macek nad ním mávnul svou tlapkou a pelášil zpátky do kuchyně, pavouček Eda se s ním rozloučil a vrátil se zpátky mezi své sourozence. Macek mu zamával a odcupital zpátky do svého pelechu. „Kde jsi byl, Edo?“ Ptalí se jej ostatní pavouci. A tak Eda začínal své vyprávění. Vyprávěl, s jakými zvířaty se setkal a že mu kocour Macek vše pořádně vysvětlil. Jeho matka se na něho podívala a upozornila ho: „Edo, venku je pro tebe velice nebezpečno. Jsi

ještě malinký, pro tebe je okolí velice nebezpečné.“ „Já vím, mami, přikývl, : ale mne zajímá okolí. Už vím, že žijeme na statku s dalšími zvířaty. Kocour Macek mne provedl a vše mi vysvětlil.“ „Ty se kamarádíš s kocourem?“ Ptala se ho zvědavě matka. „Ano, mami. Jsme přáteli. Provedl mne statkem a vše mi vysvětlil.“ „Vyprávěj, prosím!“ Poprosili ho ostatní pavouci. A tak Eda byl ve svém životě a začínal s vyprávěním. Ostatní jej bedlivě poslouchali, vypadalo to, že pavouček Eda byl na chvíli jejich učitelem. Matka se usmála a pomyslíla si: „Ten Eda je velice chytrý a zvědavý. Dokonce si získal i přítele kocoura. Zajímavé.“

Přišla k sobě a také poslouchala. Když se blížilo k večeru, pavouci od staré chalupy se najedli, napili a ulehli ke spánku. Mezitím na statku bylo veliké ticho. Najednou k Šarykovi přišel člověk, muž a odvázal ho. Pohládl jej a poručil: „Tak Šaryku, jsi teď volný a hlídej! Zítřka dostaneš něco hodně dobrého!“ Šaryk zavrtěl ocasem, olízl pána a posadil se k boudě. Pán jej naposledy pohládl a vešel do svého stavení. „Tak, zavrčel Šaryk, : jak se tady objeví Macek, pořádně jej proženu.“ „Raději prožeň kuny a ne mne.“ Ozval se kočičí hlas. Šaryk se podíval směrem doprava a zavrčel. „Vážně, přikývl Macek, : jak jsem byl s pavoučkem Edou po okolí, tak jsem asi zahlédl dvě kuny. Opravdu.“ „Dobrá, přikývl Šaryk, : ale pokud lžeš, tak tady jsi už skončil!“ „Neboj se, mluvím pravdu, Šaryku.“

Šaryk se jen otřepal a pomyslíl si: „Podívám se k slepicím a tam se někde schovu.“ Kocour Macek se usmál a řekl si pro sebe: „Ráno mi ještě poděkuješ, Šaryku.“ Pes se otřepal a s pomalými kroky mířil k slepičímu kurníku.

HLUČNÁ NOC A PAVOUČEK EDA V

NEBEZPEČÍ

Lehl si k němu a dělal, že spí. Kocour Macek vylezl na strom a sledoval okolí a opravdu. K slepičímu kurníku mířily dvě kuny a Sára pověděla: „Ty hlídej a já jdu pro slepici!“ „Jasně. Přikýkla Ana a rozhlížela se kolem sebe. V tom Šaryk se postavil a zaštěkal: „Tak, máš na to krátkou chvíli, aby jsi rychle odtud zmizela, jinak zle s tebou bude!“ Kuna Ana se jej polekala, rychle vzala nohy na ramena a pelášila přímo k hlubokým lesům. Z kurníku vycházela kuna Sára, držela jednu slepici, ale ihned jí pustila. „Zmiz, nebo tady už končíš!“ Zahrozil jí Šaryk a zavrčel. Kuna Sára se naposledy podívala na slepici, pak ihned se dala na útěk. Šaryk jen štěkal a usmíval se: „Ať už vás tady ani nevidím!“ Dvě kuny rychle pelášily k hlubokému lesu a už se nevrátily. Kocour Macek se podíval na Šaryka a ptal se: „Budeš mne ještě prohánět?“ „Ne, Macku. Pomohl jsi mi a teď budeš mým přítelem. Jen jdi v klidu do pelechu.“ Macek pomaličku seskočil ze stromu, poděkoval a s pomalu se blížil ke svému pelechu.

Pes Šaryk se otřepal a mířil ke své boudě. Když nastalo ráno, pavouček Eda se probрал ze spánku, najedl se a pomyslíl si: „Je čas vyrazit do okolí a pořádně se s každým seznámit.“ Ostatní pavouci se báli jít ven, nebyli tak odhodlaní a odvážní, jako pavouček Eda. Rozloučili se s ním a pak se uvelebili ve svých

paučinkách. Eda se spustil po vlákně dolů, dotkl se svými nožičkami velkého dřevěného stolu a uháněl za kocourem Mackem. „A hele?!“ Usmál se na něho později kocour Macek. „No, přikývl Eda, : chci se projít po okolí. Ale to už zvládnu sám.“ „Dobrá, souhlasil Macek, : ale pro jistotu tě budu hlídat. Budu ti v patách.“ To Edovi vůbec nevadilo, souhlasil a s klidnými krůčky mířil ven. Zamířil si to rovnou k ohradě koní, vylezl na ní a díval se. K němu přiváhal kůň a ptal se: „Jde vidět, že jsi na nás velice zvědavý? Asi si poznal okolí, že?“ „Ano, přikývl pavouček Eda, : rád poznávám okolí, vím, že žiji na statku.“ „Hm, podotkl kůň, : a jak se jmenuješ a odkud jsi?“ „Jsem pavouček Eda a pocházím od pavouků ze staré chalupy. Ostatní pavouci se bojí jít ven, ale ne. Jsem zvědavý.“ Kůň se usmál a poznamenal: „Teď, kde žiješ, tak tohle je venkov. Město je úplně jiné a je tam mnoho lidí, strojů a hodně budov.“ „Město, ptal se Eda, : co je to město?“

Kůň se na něho podíval a odpověděl: „Město je obrovské, je to něco jako venkov, ale v jiném provedení. Je tam mnoho budov strojů a je bez zvířat a je tam mnoho, ale mnoho lidí.“ To pavoučka Edu zaujalo, pomyslí si: „Navštívit město a poznat ho. To by bylo něco. Byl bych nejchytřejší pavouk ze všech. Jednoho dne se tam vydám. To si slibuji.“ „Nad čím přemýšlíš, Edo?“ Ptal se jej kůň. „Nad tím, že se půjdu podívat do města. Chci jej poznat a budu nejchytřejší pavouk ze všech.“ Kůň se zasmál a pravil: „Město je odtud velice daleko, hodně daleko a pochybuji, že tam za celý den dojdeš. Město je velice obrovské a je hodně nebezpečné.“ „Jak nebezpečné?“ Otázal se Eda, byl velice zvědavý. „No, odvětil kůň, : je tam mnoho a mnoho lidí, také tam jsou kočky, psi, potkani a krysy. Byl jsem ve městě, ale to je asi tak tři roky zpátky. Jsou tam i cizí a velcí pavouci. Prostě není tam moc bezpečno. Zůstaň radši tady a tady máš klid a pohodu. Jsi v bezpečí, protože tě tady už každý zná, ale ve městě tě nikdo nezná a ty neznáš nikoho. Ztratil by ses tam.“ „Ale ne, namítl pavouček Eda, : já jsem schopný pavouk a chytrý. Není pro mne žádný problém jít do města.“ „Hm, přikývl kůň, : jak myslíš, ale já jsem ti jen chtěl poradit dobře. Tvoje volba, Edo. Kdy chceš vyrazit?“ „Za pár dní. Nejdříve chci poznat venkov a jak ho poznám, tak vyrazím.“ Kůň se jen usmál a popřál mu v cestě do města mnoho a mnoho štěstí.

Pavouček Eda se s ním rozloučil a pokračoval k další ohradě, ve které se nacházely kozy. Díval se na ně a vypadalo to, že mluví sám se sebou, ale ve skutečnosti si opakoval Mackova slova. Pak pokračoval v cestě dál a rozhlížel se okolo sebe. Otočil se a polekal se kocoura Macka. „Trochu jsem se zdržel, omluvil se Macek, : ale byl jsem se napít čerstvé smetany. Kam jdeš, Edo?“ „Procházím se, už vím, kde jsem a už nezabloudím. Jsem rád.“ „To je dobře, Edo, pochválil jej Macek, : alespoň už víš, kde jsi a jaká zvířata znáš. Chvám tě, jsi bystrý pavouček.“ Eda se zasmál, byl na sebe hrdý, že ho Macek pochválil. Otočil se a klidně kráčel ke svému domovu. Macek se ještě zdržel, vyskočil si na ohradu a podíval se na koně. „No, oznámil kůň, : pavouček Eda asi odtud odejde.“ „Jak to myslíš?“ Ptal se ho Macek. „Říkal něco o městu. Chce poznat město. Mluvili jsme o tom.“ To Macka trochu rozhodilo a pomyslí si: „Město znám, je tam mnoho cizích koček, psů a lidí, myši, potkanů a krysy. On by to nezvládnul.“ Probral se ze zamyšlení, poděkoval a rozloučil se. Kráčel zpátky ke svému pelechu.

Pavouček Eda se vrátil do svého domova, uvelebil se na pavučině a odpočíval. Ostatní pavouci se ho ptali, kde vlastně byl. „Byl jsem se projít po statku. Chci jít pak do města. Tam začne pravé dobrodružství.“ Jeho matka se na něho